

Klima- og miljødepartementet

Lillehammer, 28.08.24

Ny lov om motorferdsel i utmark – høringsuttalelse

DNT Lillehammer vil sette søkelys på et tema som ikke er særlig grundig behandlet i utredningen, men som har vært mye debattert i lillehammerområdet det siste året: bruk av droner til kommersiell transport av luksusartikler til hytteområder.

Foran årets påske drev et firma massiv markedsføring mot hytteeiere. En del takket ja og fikk levert bl.a. sushi og roser med drone. Mange reagerte imidlertid negativt på støyen, og velforeningene på Nordseter og Sjusjøen uttalte seg skarpt. Et spørsmål var da om grunneier kunne nekte tillatelse, men ifølge lovverket vil det bare kunne gjelde ved landing. Disse dronene lander imidlertid ikke; de svever over bestemmelsesstedet og firer ned lasten. Som Statens naturoppsyn peker på, kan det «oppstå minst like store forstyrrelser ved slik sveving som ved landing, siden forstyrrelsen kan vare lenger». Pihl, en av de største grunneierne på Sjusjøen, ville ha nektet landing, men kunne nå intet gjøre.

Mer enn for støy i hytteområdene er DNT Lillehammer bekymret for virkningen på dyreliv og friluftsliv i de LNF-områdene dronene flyr lavt over. Utvalget er så vidt inne på dette i punkt 26.3: «lavtflyging, med for eksempel droner, (kan) skape forstyrrelser over tid.» Vi henvendte oss til Lillehammer kommune og Statsforvalteren i Innlandet, mens andre skrev til Ringsaker kommune. Svaret fra alle var at de ikke har noen mulighet til å regulere dronebruken; myndigheten ligger hos Luftfartstilsynet. Begge kommunene er for øvrig bekymret for støyen fra dronene, jamfør vedlagt epost. DNT Lillehammer skrev da til Luftfartstilsynet og spurte om de vurderer virkning på dyreliv og friluftsliv når de gir tillatelser. I svaret (epost 29.04.2024) står det: «vi har ingen myndighet ut over forvaltningen av luftrommet. Disse regelverkene blir håndhevet av andre etater enn Luftfartstilsynet.»

Men som vi har sett, mener verken kommuner eller Statsforvalteren at de har noen mulighet til å regulere dronebruken – og de har ikke vært inne i bildet ved søknad om tillatelse. Avisen Gudbrandsdølen Dagningen har tydelig rett når de bruker «Det er høl i lovverket» som tittel på en lengre artikkel om dronesaken (18.05.24).

DNT Lillehammer mener at Klima- og miljødepartementet nå må sørge for å tette hullene i lovverket. Dronebruk bør absolutt reguleres i motorferdsellovverket, slik at kommunene får en mulighet til å vurdere tillatelser til droneflyging til annet enn strengt nødvendige oppdrag (for helsevesen, politi, brannvesen o.a.).

Med hilsen

for DNT Lillehammer

Tom Harald Hansen

Styreleder

Erik Hanssveen

Leder sti- og løypekomiteen

Vedlegg

- Droner – svar fra Luftfartstilsynet
- Droner – svar fra Statsforvalteren i Innlandet
- Droner – svar fra Lillehammer kommune
- Droner – svar fra Ringsaker kommune

Fra: "Birkeland, Even" <Even.Birkeland@caa.no>

Dato: 29. april 2024 kl. 14:12:27 CEST

Til: Erik Hanssveen <erik.hanssveen@online.no>

Kopi: "Johansen, Andreas" <Andreas.Johansen@caa.no>

Emne: 24/00220-715 - DNT Lillehammer - Etterlyser svar - Dronetransport til fritidsboliger

Hei,

Vi må først få beklage sent svar på deres henvendelse!

Vi forstår at dere ønsker svar på disse spørsmålene, og at det å ta i bruk denne teknologien i et fritids- og mulig LNF område vekker reaksjoner. Vi er interessert i, og setter pris på, både tilbakemeldinger og spørsmål i forbindelse med droneflyging.

Luftfartstilsynet forvalter luftrommet i Norge. Når vi godkjenner en søknad fra en droneoperatør, følger vi reglene som gjelder for ubemannede luftfartøy. Bruken av ubemannede luftfartøy systemer (UAS), populært betegnet som droner, er i Norge regulert gjennom det felleseuropeiske regelverket ([EU](#)) 2019/947 som er tatt inn i norsk rett ved forskrift [BSL A 7-2](#). Luftfartstilsynet vurderer hver enkelt søknad ut ifra utførlige risikoanalyser hvor mulig risiko for så vel annen luftfart som for tredjepart på bakken er hensyntatt. Før og under flyging iverksettes en rekke risikoreduserende tiltak som i sum bringer risikoen ned til et akseptabelt nivå. [Veilederen vår](#) gir en innføring i metoden for risikovurderinger som det er krav om for slike droneoperasjoner.

Operatøren, her AVIANT AS, har en spesifikk tillatelse fra Luftfartstilsynet i et avgrenset område. Ett generelt vilkår i alle operasjonstillatelser for droneflyging er at operasjonene skal foregå i tråd med operatørens manualverk som er sendt inn til oss og godkjent. Dette omfatter bl.a. prosedyrer, risikovurderinger, og tiltak for å redusere risikoen. Vi fører tilsyn med droneoperatører for å sjekke at dette blir fulgt.

Tillatelsen oppsummerer også overordnede begrensninger, så som flyhøyde, operasjonsområde, fartøytype og totalt risikonivå ifølge risikomodellen som er definert i forskriften.

Aviant AS et selvstendig ansvar for å vurdere øvrig lovverk og begrensninger. De må sørge for å ha grunneiers tillatelse for avgang og landing, at de kan operere innenfor gjeldende regler for eventuelle verneområder, ta hensyn til folk og dyreliv i området etc. Luftfartstilsynet utøver sin veiledningsplikt og påpeker dette i forbindelse med søknader vi mottar, men vi har ingen myndighet ut over forvaltningen av luftrommet. Disse regelverkene blir håndhevet av andre etater enn Luftfartstilsynet.

Vi henviser her til også punkt 21 og 22 i [KOMMISJONENS GJENNOMFØRINGSFORORDNING \(EU\) 2019/947](#). Aviant AS vil kunne svare på hvilke øvrige avklaringer som er foretatt i forbindelse med flygingene.

I Aviant sin tillatelse for flyging ved Sjusjøen er maksimal høyde av operasjonsvolumet 150 m over bakken. (Dette inkludere en sikkerhetsbuffer, slik at faktisk flyhøyde vil være begrenset til 120 m). Området er begrenset i henhold til innsendt kart over testområdet. Fartøyet er Aviant sin egen utviklede drone, og risikonivået er satt til nivå 2 (SAIL II) som regnes som lav risiko i henhold til risikomodellen. I tillegg lister tillatelsen opp flere punkter som operatøren må ta hensyn til for å redusere risikoen for andre luftfartøy, og et krav om at flygingene blir loggført og flytimer rapportert til Luftfartstilsynet.

Dersom dere har ytterligere spørsmål i forbindelse med denne saken er det bare å ta kontakt!

Med vennlig hilsen

Even Birkeland | flyoperativ inspektør
Seksjon for ubemannet luftfart
even.birkeland@caa.no | +47 907 77 000Svar

Erik Hanssveen

Saksbehandler, innvalgstelefon

Kari Steberg, 612 66 078

Tilbakemelding - motorferdsel i utmark - dronetransport av varer til fritidsboliger

Du har på vegne av hovedstyret i DNT Lillehammer uttrykt bekymring for dronetransport av varer på bla. Nordseter og Sjusjøen. Dere uttrykker bekymring for hva dette innebærer av støy. Dere viser til at motorferdsel i utmark er strengt regulert, og spør hvordan det stiller seg med droner og hva Statsforvalteren mener om dette.

Statsforvalteren er klagemyndighet etter motorferdselloven. Motorferdsellovens virkeområde er bestemt i § 2. I første ledd er det angitt hva som menes med «motorferdsel». Begrepet omfatter bruken av alle slags motordrevne fremkomstmidler:

- kjøretøyer (bil, traktor, motorsykel, beltebil, snøscooter o.l.)
- fartøyer (båt eller annet flytende eller svevende fartøy drevet med motor)
- landing og start med luftfartøyer (fly, helikopter o.l)

Landing og start med luftfartøy i utmark og vassdrag kommer inn under motorferdsellovens forbud, jf. § 2 første ledd. Loven gjelder ikke for selve flygingen, men flygingen kan etter omstendighetene være forbudt etter andre bestemmelser. Loven rammer heller ikke lavtflyging, men for verneområder opprettet etter naturvernloven kan vernebestemmelsene inneholde regulering av lavtflyging. Videre er lufttrafikken underlagt regulering ved luftfartsloven med tilhørende forskrifter, både når det gjelder selve flygevirksomheten og når det gjelder bruk av landingsplasser.¹

Dette betyr at droner ikke omfattes av regelverk hvor Statsforvalteren har myndighet og henvendelser om dronetransport bør fremsettes for Luftfartstilsynet.

Med hilsen

Øyvind Gotehus (e.f.)

Kari Steberg
seniorrådgiver

¹ Rundskriv T-1996-1 pkt 8.2.1

Dokumentet er elektronisk godkjent

Fra: Anders Breili <anders.breili@lillehammer.kommune.no>

Dato: 30. april 2024 kl. 09:32:22 CEST

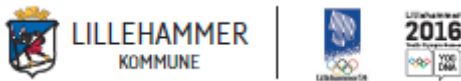
Til: erik.hanssveen@online.no

Emne: SV: 24/00220-715 - DNT Lillehammer - Etterlyser svar - Dronetransport til fritidsboliger

Hei, vi har ikke fått noe svar fra Statsforvalteren ennå vi heller. Jeg synes nok det virker underlig at ansvaret for friluftsliv og dyreliv legges over på andre instanser. Kommunen og andre interesser har heller ikke fått mulighet til å uttale seg før droneflygingen ble startet opp. Jeg holder fortsatt fast på at kommunen ikke har noen myndighet til å regulere slik aktivitet, verken gjennom motorferdselloverk eller arealplanlegging. Jeg skal forsøke å få en uttalelse fra Statsforvalteren.

Anders Breili

Spesialrådgiver vassdrag, naturmangfold og forurensning

FAGAVDELING SEKTOR FOR BY- OG SAMFUNNSUTVIKLING

Storgata 51, postboks 986, N-2626 Lillehammer

Tlf. [+ 47 61 10 52 36](tel:+4761105236)

www.lillehammer.kommune.no

Fra: [Anders Breili](#)

Sendt: fredag 23. februar 2024 kl. 14:21

Til: erik.hanssveen@online.no

Emne: SV: Droner

Hei, motorferdsellovens virkeområde omfatter "svevende fartøy drevet med motor, samt landing og start med motordrevet luftfartøy". Ut fra dette kunne man tenkt seg at bruk av droner er omfattet av motorferdselloven. Likevel har bruk av droner (i likhet med modellfly) blitt regnet som noe som ikke krever tillatelse etter motorferdselloverket. I stedet er flyging med droner og modellfly regulert etter Forskrift om luftfartøy som ikke har fører om bord mv.

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-11-30-1404> og Forskrift om luftfart med ubemannet luftfartøy i åpen- og i spesifikk kategori (BSL A 7-2) <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-11-25-2460>. For begge forskriftene er luftfartstilsynet myndighet.

Jeg er likevel enig i at dronetransport slik det her er snakk om er problematisk og at det for slik flyging burde vært en eller annen form for godkjenning (med vurdering av virkninger og vilkår/begrensninger for flygingen) slik det er for motorferdsel i utmark. Jeg tenker at spørsmålet rundt kommersiell droneflyging i natur- og friluftsområder er noe som bør tas opp med Statsforvalteren. Jeg kan godt ta spørsmålet videre med Statsforvalteren, men vil også oppfordre til at DNT tar spørsmålet direkte hvis dere har mulighet til det.

Med vennlig hilsen

Anders Breili
Spesialrådgiver vassdrag, naturmangfold og forurensning

FAGAVDELING SEKTOR FOR BY- OG SAMFUNNSUTVIKLING

Storgata 51, postboks 986, N-2626 Lillehammer

Tlf. + 47 61 10 52 36

www.lillehammer.kommune.no

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Erik <erik.hanssveen@online.no>

Sendt: fredag 23. februar 2024 13:22

Til: Anders Breili <anders.breili@lillehammer.kommune.no>

Emne: Droner

[Du mottar ikke ofte e-post fra erik.hanssveen@online.no. Finn ut hvorfor dette er viktig på <https://aka.ms/LearnAboutSenderIdentification>]

Hei,

Det har i det siste vært en del medieoppslag om etablering av dronetransport av (luksus)varer til hyttefolk, bl.a. på Nordseter. I DNT Lillehammer er vi naturlig nok bekymra for hva dette innebærer av støy. En ting er i hytteområdet der dronene leverer, men ferden går vel i luftlinje gjennom LNF-områder - og forstyrrer både dyreliv og turgåere.

Motorferdsel i utmark er jo strengt regulert. Så hva med droner?

Vet du om det finnes noen bestemmelser? Har det aktuelle selskapet søkt Lillehammer kommune om tillatelse?

Med vennlig hilsen
for DNT Lillehammer
Erik Hanssveen
leder sti- og løypekomiteen

Deltakerpanel lukket

Fjellgrensenettverket v/ Tone Munz

Saksbehandler: Anne Gunn
Kittelsrud
Direkte linje: 975 47 968

Vår dato: 22.04.2024
Deres dato:

Vår ref: 23/14026- 71
Deres ref.:

Spørsmål vedrørende kommersiell droneflyging i natur- og friluftsområder

Kommunen har mottatt henvendelse både fra Sjusjøen Vel og fjellgrensenettverket hvor det uttrykkes bekymring for utvikling av droneaktivitet i fjellområdene. Det oppfordres til at kommunen drøfter kommersiell droneflyging i natur- og friluftsområder.

Dronetransport er et nytt konsept som har begrenset regulering i gjeldende regelverk, eksempelvis i plan- og bygningsloven, lov om motorisert ferdsel mv. Kommunen har vært i dialog med Luftfartstilsynet og får opplyst hva som er de generelle dronereglene i Norge:

1. Du må ha tillatelse fra Luftfartstilsynet for å fly en drone som veier mer enn 250 gram. Dette gjelder også for droner som har kamera.
2. Droner kan ikke flys høyere enn 120 meter over bakken eller bygninger.
3. Det er ikke tillatt å fly droner i nærheten av flyplasser, militære områder eller områder der det pågår redningsoperasjoner.
4. Det er viktig å respektere personvern ved å unngå å filme eller fotografere mennesker uten deres tillatelse.
5. Droner skal ikke flys over festivaler, konserter eller sportsarrangementer.
6. Dersom du ønsker å bruke dronen til kommersielle formål, må du ha tillatelse fra Luftfartstilsynet og eventuelt også andre relevante myndigheter.

Droneflygning i fjellet kan bli utfordrende dersom dette utvikler seg med stor aktivitet og flere aktører, og det vil kunne være til sjenanse for brukere av fjellet og for dyrelivet. Kommunen vil følge utviklingen tett, og er enig i at det bør øves påtrykk mot statlige myndigheter for å få etablert et strammere regelverk for slik virksomhet, dersom dette fører til at natur- og friluftsopplevelser blir vesentlig forringet.

Med hilsen

Anne Gunn Kittelsrud
plansjef

Dokumentet er godkjent elektronisk.